O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti rektori _____ X.B.Yunusov
2025-yil "___" _____

KORPORATIV MOLIYAVIY HISOBOT

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000	– Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	– Biznes va boshqaruv
Mutaxassislik:	70810201	– Buxgalteriya hisobi

Samarqand – 2025

Fan/modul kodi KMH2306	O'quv yili 2025 - 2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6
Fan modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6

1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Korporativ moliyaviy hisobot	90	90	180

2. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda korporativ moliyaviy hisobotlarni MHXSlar asosida tuzish va taqdim qilish bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarga korporativ moliyaviy hisobotning mazmuni va talablarini, jumladan, buxgalterning kasbiy va ahloqiy majburiyatlari asosida moliyaviy hisobotni taqdim etishning kontseptual qoidalari, tadbirkorlik sub'yektlari aktivlari, majburiyatlari, xususiy kapitali, daromad va xarajatlarini tan olish, baholash hamda moliyaviy hisobotlarda aks ettirish, xodimlarni rag'batlantirish, soliqqa tortish, moliyaviy hisobotlarni tuzish, taqdim etishning metodologik asoslarini o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. "Korporativ moliyaviy hisobot" faniga kirish

Xo'jalik yurituvchi sub'yektlarida moliyaviy hisobotning shakllari o'rni va ahamiyati, moliyaviy hisobotning maqsad va vazifalari. Moliyaviy hisobotdan foydalanuvchilar. Xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning mablag'larini baxolash va buxgalteriya hisobi ma'lumotlarni tan olish usullari.

2-3-mavzular. Inventarizatsiya

Inventarizatsiya to'g'risida tushuncha. Inventarizasiya o'tkazishning huquqiy-me'yoriy asosi. Xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning mablag'lari, xususiy kapitali, majburiyati, moliyalashtirish manbalari, buxgalteriya hujjatlarini inventarizatsiya qilish usullari. Inventarizatsiya natijalarni rasmiylashtirish va hisobotlarda aks etgirish.

4-5-mavzu. Pul mablag'lari hisobi

Pul mablag'lari hisobini xalqaro standartlar asosida tashkil etish. Kassa

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi professori, iqtisodiyot fanlari doktori A.I.Alikulov, katta o'qituvchi U.T.Eshmuradovlar tomonidan 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi uchun "Korporativ moliyaviy hisobot" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Bugungi globallashuv sharoitida biznes operatsiyalarining xalqaro jihatlari, xalqaro buxgalteriya hisobini rivojlantirish borasidagi iqtisodiy va siyosiy g'oyalar, xalqaro buxgalteriya hisobi reglamenti bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirish, dunyodagi milliy buxgalteriya tizimlarining xilma-xilligini, yillik moliyaviy hisobotlarni tuzish, xalqaro moliyaviy hamjamiyat, xalqaro buxgalteriya standartlari kengashi va moliyaviy hisobot xalqaro standartlarining qo'llanilishi va hisobni yuritilishi bo'yicha amaliy bilimlarni shakllantirishga ko'mak beradi.

"Korporativ moliyaviy hisobot" fani bo'yicha fan dasturi 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi uchun mo'ljallangan. Mazkur fan o'quv rejada tanlov fanlar blokidan o'rin olgan bo'lib, ushbu fanni o'zlashtirish uchun 40 soat ma'ruza, 50 soat amaliy dars va 90 soat mustaqil ta'lim soatlari ajratilgan.

"Korporativ moliyaviy hisobot" fani dasturini mazmuni shuni ko'rsatadiki, fan dasturini tayyorlashda fanni o'rganish ketma-ketligiga rioya qilingan holda tartib bilan tuzilib, shu fanni o'rganish ketma-ketligiga mos keladi. Fan dasturi o'z ichiga 15 ta mavzuni qamrab olib, "Korporativ moliyaviy hisobot" fan dasturida keltirilgan mavzular hozirgi kunda buxgalteriya hisobi va hisobotining xalqaro standartlariga transformatsiya qilinishi, uning rivojlanish tendensiyasi, istiqboli hamda respublikamizdagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar natijalari va ustuvor vazifalari masalalarini qamraydi hamda talabalarda Korporativ moliyaviy hisobot bo'yicha nazariy bilimlar chuqurlashtirish hamda ularda amaliy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish uchun xizmat qiladi.

Umuman olganda, "Korporativ moliyaviy hisobot" fani bo'yicha magistrantlar egallashi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalarni to'la qamrab olgan, fan dasturi qo'yilgan talablarga javob beradi, undan 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi talabalarini o'qitishda fan dasturi sifatida foydalanish uchun tavsiya etaman.

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi va statistika" kafedrasi mudiri, i.f.b.f.d. (PhD), dotsent **M.Mardonov**

XODIMLAR BO'LIMI

operasiyalarini tashkil etish va hujjatlashtirish. Kassa operatsiyalari hisobini tashkil etish. Kassa operatsiyalarining analitik va sintetik hisobi. Kassa operatsiyalarining inventarizatsiyasi.

Banklarda hisob-kitob schyotini ochish tartibi. Bank muassasalaridagi pul mablag'lari bo'yicha hisob-kitob va valyuta schyotlarning hisobini tashkil qilish. Hisob-kitob va valyuta operatsiyalarining analitik va sintetik hisobi.

6-mavzu. Debitorlik qarzlari

Debitorlik qarzlarning mazmuni, mohiyati, ahamiyati, paydo bo'lish sabablari, muammolari. Buxgalteriya hisobining schyotlarida debitorlik qarzlarning hisobga olinishi. Debitorlik qarzlarni hisobga olish usullari va moliyaviy hisobotlarda aks ettirilishi. Xalqaro amaliyotda debitorlik qarzlarning hisobga olinishi.

7-mavzu. Xarajatlari hisobi

Xarajatlar hisobini xalqaro standartlar asosida tashkil etish.Xarajatlar haqida tushuncha. Xarajatlar hisobini tashkil etish asoslari. Xarajatlarning turkumlanishi. Ishlab chiqarish xarajatlari. Tannarxga kiritiladigan xarajatlar. Tannarxga kiritilmaydigan xarajatlar. Xarajat elementlari va xarajat moddalari.

Asosiy ishlab chiqarish xarajatlari hisobi. Yordamchi ishlab chiqarish xarajatlari hisobi. Umumishlab chiqarish xarajatlari hisobi va ularning taqsimlanishi. Xizmat ko'rsatuvchi xo'jaliklar xarajatlari hisobi. Ishlab chiqarishdagi yaroqsiz mahsulotlar va xizmat ko'rsatuvchi xo'jaliklar hisobi

8-mavzu. Material aktivlar. Asosiy muammolari.

Aktivlar to'g'risida tushuncha, ularning guruhlanishi va turlari. Material aktivlar to'g'risida tushuncha. Material aktivlarning guruhlanishi. Material aktivlarni tan olish va baxolashdagi asosiy muammolar. Korporativ moliyaviy hisobotda material aktivlarni hisobga olish.

9-10-mavzular. Material aktivlar hisobini tashkil qilishning asosiy savollari

Material aktivlar hisobini tashkil qilishning hozirgi holati. Material aktivlarni hisobga olishning me'yoriy-huquqiy asoslari. Material aktivlar hisobini hisobga olish usullari. Buxgalteriya hisobining schyotlarida material aktivlarning hisobga olinishi. Material aktivlarning tan olinishi va Korporativ moliyaviy hisobotda aks ettirilishi.

11-12-mavzular. Nomoddiy aktivlar

Nomoddiy aktivlar to'g'risida tushuncha, mohiyati, boshqa aktivlardan farqli xususiyatlari. Nomoddiy aktivlarning guruhlanishi. Nomoddiy aktivlarni hisobga olishning me'yoriy-huquqiy asoslari. Nomoddiy aktivlarning sintetik va analitik hisobi. Buxgalteriya hisobining schyotlarida nomoddiy aktivlarning hisobga olinishi. Nomoddiy aktivlarning Korporativ moliyaviy hisobotda aks ettirilishi.

13-mavzu. Moliyaviy instrumentlar

Moliyaviy instrumentlar to'g'risida tushuncha, mohiyati, ahamiyati, xalqaro amaliyotda qo'llanilishi. Qimmatli qog'ozlar, ularning mohiyati, turlari va hisobda aks ettirilishi. Buxgalteriya hisobining schyotlarida qimmatli qog'ozlarning hisobga olinishi. Pul oqimlari to'g'risidagi hisobot, uning mazmun-mohiyati, tuzish tartibi, axborot manbalari. Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi va yuritilishi.

14-15-mavzu. Hisob-kitoblar hisobi

Hisob-kitoblar hisobini tashkil etish asoslari va vazifalari. Xaridorlar va buyurtmachilardan olinadigan to'lovlar hisobi. Xodimlarga berilgan bo'naklar hisobi. Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo'naklar hisobi. Budjetga bo'nak to'lovlari hisobi. Davlat maqsadli jamg'armalariga va sug'urtalar bo'yicha bo'nak to'lovlari hisobi. Xodimlarning boshqa operatsiyalar bo'yicha qarzi hisobi. Boshqa debitorlik qarzlar hisobi.

Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga to'lovlar bo'yicha joriy majburiyatlar hisobi.

16-mavzu. Mablag'lar

Mablag'lar, ularning mazmuni, mohiyati, ahamiyati, turlari. Asosiy mablag'lar. Aylanma mablag'lar. Buxgalteriya hisobining schyotlarida mablag'larning hisobga olinishi. Mablag'larni buxgalteriya balansida aks ettirish. Xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda mablag'larning Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi va yuritilishi.

17-mavzu. Daromad solig'i

Soliqlarning mohiyati, zarurligi va funksiyalari. Soliq tizimi va soliqlarning guruhlanishi. Soliqlarning budjet daromadlari tarkibida tutgan o'rni va salmog'i. O'zbekiston Respublikasi soliq qonunchiligi asoslari. Soliq hisobi va soliq hisoboti. Daromad solig'i va uning stavkalari. Daromad solig'i bazasi. Daromad solig'i hisobi. Daromad solig'ini hisobotda aks ettirish. Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi va yuritilishi.

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi professori, iqtisodiyot fanlari doktori A.I.Alikulov, katta o'qituvchi U.T.Eshmuradovlar tomonidan 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi uchun "Korporativ moliyaviy hisobot" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Iqtisodiyotni isloh qilish va mamlakatni modernizasiyalashtirish hamda jamiyatni demokratlashtirish talablaridan kelib chiqib iqtisodiy fanlar o'quv dasturlarini yangilash davr talabi bo'lib qolmoqda. "Korporativ moliyaviy hisobot" fani bo'yicha fan dasturi 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi talabalari uchun mo'ljallangan. Mazkur fan o'quv rejada tanlov fanlar blokidan o'rin olgan bo'lib, ushbu fanni o'zlashtirish uchun 40 soat ma'ruza, 50 soat amaliy dars va 90 soat mustaqil ta'lim soatlari ajratilgan.

"Korporativ moliyaviy hisobot" fan dasturida keltirilgan mavzular hozirgi kunda buxgalteriya hisobi va hisobotining xalqaro standartlariga transformatsiya qilinishi, uning rivojlanish tendensiyasi, istiqboli hamda respublikamizdagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar natijalari va ustuvor vazifalari masalalarini qamraydi hamda talabalarda Korporativ moliyaviy hisobot bo'yicha nazariy bilimlar chuqurlashtirish hamda ularda amaliy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish uchun xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan olganda, "Korporativ moliyaviy hisobot" fanini chuqur o'rganish taqozo etiladi.

Tayyorlangan fan dasturi 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi bo'yicha ta'lim olayotgan talabalar egallashi lozim bo'lgan barcha bilim va ko'nikmalarni to'la qamrab olgan.

"Korporativ moliyaviy hisobot" fani dasturini mazmuni shuni ko'rsatadiki, fan dasturini tayyorlashda fanni o'rganish ketma-ketligiga rioya qilingan holda tartib bilan tuzilib, shu fanni o'rganish ketma-ketligiga mos keladi. Fan dasturi o'z ichiga 15 ta mavzuni qamrab olib, fan dasturida keltirilgan mavzular talabalarda xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida buxgalteriya hisobi va hisobotini tashkil etish, Korporativ moliyaviy hisobot asosida moliyaviy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish bo'yicha ko'nikma va malakalarini hosil qilishda yordam berib, shu orqali buxgalteriya hisobi bo'yicha professional xizmatlarni ko'rsatish uchun zamin yaratadi.

Umuman olganda mazkur fan dasturi qo'yilgan talablarga mos holda tayyorlangan bo'lib, shu dastur asosida 70410201-Buxgalteriya hisobi mutaxassisligi magistrantlarini o'qitishda foydalanish uchun tavsiya etaman.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Buxgalteriya hisobi" kafedrasi mudiri,
iqtisodiyot fanlari doktori, professor **S.N.Toshnazarov**

IMZONI TASDIQLAYMAN
SamISI
KADRLAR BO'LIMI BOSHLIG'I

–M: ИНФРА-М, 2010. – 185 с.
8. Melville, A. (2019). International financial reporting: A practical guide (7th ed.). Pearson Education. – 476 page.
9. Connolly, C. (2018). International financial accounting and reporting (6th ed.). Chartered Accountants Ireland. – 381 page.

Axborot manbaalari

1. www.lex.uz
2. www.gaap.ru
3. www.soliq.uz
4. www.norma.uz

7. Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti huzuridagi Kengashning 2025-yil ___-_____dagi ___-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

8. **Fan/modul uchun mas'ullar:**

A.I.Alikulov – SamDVMChBU, "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi professori, iqtisodiyot fanlari doktori

U.T.Eshmuradov – SamDVMChBU, "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi katta o'qutuvchisi.

9. **Taqrizchilar:**

Toshnazarov S. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Buxgalteriya hisobi" kafedrasi mudiri professor, i.f.d.

Mardonov M. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali "Buxgalteriya hisobi va statistika" kafedrasi mudiri dotsent i.f.d. (PhD).

18-mavzu. Korporativ moliyaviy hisobotlarni taqdim etish

Korporativ moliyaviy hisobotlarning mohiyati, ahamiyati, maqsadi, o'ziga xos xususiyatlari. Korporativ moliyaviy hisobotlarning to'liq to'plami. Korporativ moliyaviy hisobotlarni tuzish tamoyillari. Korporativ moliyaviy hisobotning taqdim etish davomiyligi, tuzilishi va mazmuni. Korporativ moliyaviy hisobotga izohlar va hisob siyosatini yoritib berish.

19-20-mavzular. Korporativ moliyaviy hisobot

Moliyaviy hisobot xalqaro standartlarining asosiy mazmuni va uning buxgalterlarni tayyorlashdagi o'rni. Korporativ moliyaviy hisobotning yaratilish tarixi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha xalqaro professional tashkilotlar faoliyati. Korporativ moliyaviy hisobot bo'yicha Kengash (MHXSK)ning maqsadi va uning tavsifi. Korporativ moliyaviy hisobotni ishlab chiqish, qabul qilish va foydalanish imkoniyatlari.

Korporativ moliyaviy hisobotning fan sifatida shakllanishi. Korporativ moliyaviy hisobot fani predmeti, metodi, maqsadi va vazifalari. Moliyaviy hisobotni tayyorlashning kontseptual asoslari. Moliyaviy hisobotning kontseptual asoslarining jabhalari. Moliyaviy hisobot printsiplari. 1-son MHXS (IFRS 1) "Korporativ moliyaviy hisobotni birinchi marta qo'llash" standartining mohiyati va qo'llanilishi.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Korporativ moliyaviy hisobot" faniga kirish
2. Inventarizatsiya
3. Daromadlarni tan olish
4. Pul mablag'lari hisobi
5. Debitorlik qarzlari
6. Xalqaro amaliyotda debitorlik qarzlarning hisobga olinishi
7. Xarajatlari hisobi
8. Xalqaro amaliyotda kreditorlik qarzlarning hisobga olinishi
9. Material aktivlar. Asosiy muammolari
10. Material aktivlar hisobini tashkil qilishning asosiy savollari
11. Nomoddiy aktivlar
12. Moliyaviy instrumentlar
13. Pul oqimlari to'g'risidagi hisobot
14. Majburiyatlar
15. Majburiyatlarning Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi va yuritilishi

16. Mehnat va unga haq to'lash xarajatlari
17. Asosiy mablag'lar va Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi
18. Aylanma mablag'lar va Korporativ moliyaviy hisobotda tan olinishi
19. O'zbekiston Respublikasi soliq qonunchiligi asoslari
20. Daromad solig'i
21. Korporativ moliyaviy hisobotlarning mohiyati
22. Korporativ moliyaviy hisobotga izohlar va hisob siyosati
23. Korporativ moliyaviy hisobot
24. Buxgalteriya hisobi bo'yicha xalqaro professional tashkilotlar faoliyati
25. Moliyaviy hisobotning kontseptual asoslari

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. "Korporativ moliyaviy hisobot" faniga kirish
2. Inventarizatsiya
3. Daromadlarni tan olish
4. Debitorlik qarzlari
5. Kreditorlik qarzlar
6. Material aktivlar. Asosiy muammolari
7. Material aktivlar hisobini tashkil qilishning asosiy savollari
8. Nomoddiy aktivlar
9. Moliyaviy instrumentlar
10. Majburiyatlar, mehnat va unga haq to'lash xarajatlari
11. Mablag'lar
12. Daromad solig'i
13. Korporativ moliyaviy hisobotlarni taqdim etish
14. Korporativ moliyaviy hisobot

3. **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- xo'jalik yurituvchi subyektlarda moliyaviy hisobni tashkil etish haqida ***tasavvurga ega bo'lishi;***
- xo'jalik yurituvchi subyektlarda aktivlar, majburiyatlar, kapital va moliyaviy natijalarni hisobda o'z vaqtida va to'g'ri aks ettirishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***
- xo'jalik yurituvchi subyektlarda buxgalteriya hisobining milliy va xalqaro standartlari asosida moliyaviy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***

4. **VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blis-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

5. **VII. Kreditlarni olish uchun talablar:**

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.

6. **Asosiy adabiyotlar**

1. Abdusalomova N.B, Temirov F.T. Moliyaviy hisob. O'quv qo'llanma. –T.: IQTISODIYOT, 2021. – 283 bet.
2. Karimov A.A., Kurbanbayev J.E., Jumanazarov S.A. - T.: Molyaviy hisob va hisobot. O'quv qo'llanma. "Iqtisodiyot-Moliya", 2018.-496 bet.
3. Хасанов Б.А., Хашимов А.А. ва бошқ. Бухгалтерия хисоби. Darslik. –T.: "Иқтисодиёт дунёси", 2021 – 249 б.
4. Urazov K.B., Po'latov M.E. Buxgalteriya hisobi. Darslik. –Toshkent: "Innovatsion rivojlanish nashriyot matbaa uyi", 2020. – 245 bet.
5. Alexander, D., Jorissen, A., Hoogendoorn, M., Van Mourik, C., & Kirwan, C. (2020). International financial reporting and analysis (8th ed.). – 378 page.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. – Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 bet.
2. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. –Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 bet.
3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 bet.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6. Xolboyev D., Ibragimov U. Moliyaviy hisob. –T.: "Cho'lpon", 2016. – 239-bet.
7. Шеремет А.Д., Старовойтова Е.В. Бухгалтерский учет и анализ. Учебник.